ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 80.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 12-го Октября — 1845 — Wilno PIĄTEK, 12-go Października.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 6 Октября.

Его Императорское Высочество Государь Великій Князь Константинъ Николаевичъ изволилъ возвратиться, во Вторникъ, 2-го Октября, въ здѣшнюю столицу, изъ поѣздки за границу.

Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ изволилъ возвратиться, въ Четвертокъ, 4-го Октября, въ здѣшнюю столицу, изъ путешествія по Россіи.

— Того же числа изволилъ прибыть сюда и Его Великогерцогское Высочество Принцъ *Александръ Гессенскій.*

—

Высочайшею Грамотою, 20-го Сентября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Бѣлаго Орла, Начальникъ Джаро-Бѣлоканскаго Округа и Лезгинской Кордонной Линіи, Генералъ-Лейтенантъ *Шваръ.*

— Высочайшею Грамотою, 22-го Сентября, Всемилостивѣйше пожалованы алмазные знаки ордена Св. Апостола Андрея Первозваннаго, Инспектору Резервной Кавалеріи, Генералу отъ Кавалеріи *Никитину 1-му.*

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 6 go Października.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiąże Konstantyn Nikołajewicz, dnia 2 go Października, raczył powrócić do tutejszéj stolicy z podróży za granicę.

Jego Cesarska Wysokość Następca Cesarzewicz, dnia 4 go Października, raczył powrócić do tutejszéj stolicy z podróży po Rossyi.

Tegoż dnia raczył także przybyć tu Jego Wielko-Xiążęca Wysokosc Xiąże *Alexander Hesski.*

—

Przez Najwyższy Dyplomat, 20-go Września, Najłaskawiéj mianowany Kawalerem Orderu Orła Białego, Naczelnik Dżaro-Białokańskiego Okręgu i Lezgińskiéj Linii Kordonowéj, Jenerał-Porucznik *Szwaro.*

— Przez Najwyższy Dyplomat, 22-go Września, Najłaskawiéj udarowany brylantowemi znakami Orderu Św. Apostoła Andrzeja piérwszego wezwania, Inspektor Odwodowéj Jazdy, Jenerał-Jazdy *Nikitin 1-szy.*

СМѢСЬ.

—

Изобрѣтатель желѣзныхъ дорогъ.

Желѣзныя дороги обращаютъ на себя вниманіе свѣта болѣе, чѣмъ какой либо другой предметъ; онѣ соединены съ паромъ, важнѣйшимъ и могущественнѣйшимъ дѣятелемъ нашего вѣка; а между тѣмъ изъ милліона людей, разъѣзжающихъ по желѣзныхъ дорогамъ, или извлекающихъ выгоды изъ акцій на оныя, едва ли одному извѣстно, кто именно изобрѣлъ этого рода дорогу, безъ коей, самая даже движущая сила пара была бы недостаточною для того, чтобы сдѣлаться тѣмъ, чѣмъ есть теперь, то есть средствомъ, соединяющимъ всѣ страны свѣта. Изобрѣтатель желѣзныхъ дорогъ былъ Англичанинъ, по имени Грей. Извѣстно, что давно уже въ Герцѣ и въ другихъ мѣстахъ при копяхъ, употребляли желѣзные рельсы на дорогахъ, по которымъ проходили тяжелыя повозки, дабы этимъ облегчить ихъ тяжесть посредствомъ уменьшенія тренія, и предохранить дорогу отъ колей; однако никому не приходило въ голову построить желѣзную дорогу въ большомъ видѣ, и ѣздить по ней на паровозахъ.

ROZMAITOŚCI.

—

Wynalazca kolei żelaznych.

Kolejami żelaznemi zajmuje się świat więcéj, niż jakimbądź innym przedmiotem; są one, w połączeniu z parą, najważniejszym i najpotężniejszym na przyszłość wynalazkiem naszego wieku, a przecież z milionów ludzi, którzy na kolejach żelaznych jeżdżą, lub na akcyach kolei żelaznych spekulują, zaledwie któremu wiadomo kto właściwie jest wynalazcą tego rodzaju drogi, bez któréj, sama poruszająca siła pary byłaby niedostateczną, ażeby stać się tém, czém jest teraz: środkiem łączącym wszystkie kraje świata. Wynalazcą tym jest Anglik, imieniem Gray. Wiadomo jest, że już przed dawnemi laty w Harz, i w innych miejscach przy kopalniach, używano szyn żelaznych, do kładzenia ich na drodze, którędy przechodziły ciężko obładowane wozy, aby przez to i ulżyć ich ciężaru przez zmniejszenie tarcia, i drogę od wyżłobienia śladu kół ochronić; ale nikomu nie przyszło do głowy, aby założyć kolej żelazną na wielką stopę i jeździć na niéj wozami parowemi. Tę to myśl powziął naprzód rzeczony Gray, który przedsiębiorąc ciągle różnego rodzaju spekulacye, i straciwszy na nich cały swój majątek, żył długo nieznany, z żoną, dzieć-

— Высочайшими Приказами исключены изъ списковъ, убитые въ дѣлахъ противъ Горцевъ: Генералъ-Адъютанта Графа Чернышева Полка Штабсъ-Капитанъ *Тимоховичъ*, Прапорщикъ *Войниловичъ*, Кавказскаго Егерскаго Баталіона, Прапорщикъ *Добровскій*, 10-й Бригады Артиллеріи Поручикъ *Квитницкій* и Замойскаго Егерскаго Полка Поручикъ *Голубницкій*.

—

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи, разсмотрѣвъ представленіе Главноуправляющаго II-мъ Отдѣленіемъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи, относительно вопроса о правѣ бездѣтнаго вотчинника располагать по завѣщанію родовымъ имѣніемъ,—*мнѣніемъ положилъ:* въ дополненіе и измѣненіе подлежащихъ статей Свода Законовъ, постановить: а) Родовыя имѣнія не подлежатъ завѣщанію. Изъ сего общаго правила допускается лишь одно слѣдующее изъятіе: лице, неимѣющее ни дѣтей, ни иныхъ по прямой линіи отъ него нисходящихъ, можетъ предоставить все свое родовое имущество, или же часть онаго, мимо ближайшихъ своихъ наслѣдниковъ и не смотря ни на какую степень родства, одному лицу изъ дальнѣйшихъ или равно близкихъ родственниковъ или родственницъ своихъ, но лишь того рода, изъ котораго досталось ему завѣщаемое избранному имъ наслѣднику имущество, хотя бы то лице, по происхожденію отъ женскаго въ томъ родѣ колѣна или по иной причинѣ, и не носило именно фамиліи завѣщателя или завѣщательницы. При семъ однако же лице, составляющее завѣщаніе, обязано предоставить остающемуся по немъ въ живыхъ супругу или супругѣ седьмую часть во владѣніе потомственное всего родоваго имущества завѣщателя, переходящаго какъ къ избранному имъ наслѣднику, такъ и къ прочимъ наслѣдникамъ по закону. б) На семъ же основаніи владѣлецъ, неимѣющій ни дѣтей, ни иныхъ по прямой линіи отъ него нисходящихъ, можетъ, если имѣніе дошло къ нему изъ разныхъ родовъ, избрать и назначить по одному отъ каждаго изъ сихъ родовъ наслѣднику. в) Духовныя завѣщанія, коими бездѣтные вотчинники предоставляютъ, по 889 ст. Зак. Гражд. (т. 10, изд. 1842 г.), родовыя свои имѣнія, мимо ближнихъ родственниковъ и прямыхъ по закону наслѣдниковъ, дальнимъ родственникамъ, должны быть совершаемы у крѣпостныхъ дѣлъ; когда же они совершены домашнимъ порядкомъ, то признаются дѣйствительными лишь въ случаѣ, если внесены для храненія въ Опекунскій Совѣтъ или Комитетъ Человѣколюбиваго Общества. При тяжкой однако же болѣзни завѣщателя, препятствующей ему явиться въ присутственное мѣсто, ему дозволяется просить надлежащій судъ о засвидѣтельствованіи духовнаго завѣщанія въ мѣстѣ жительства, на томъ же основаніи, какъ сіе постановлено въ статьѣ 866 Свода Законовъ Гражданскихъ. *На мнѣніи написано:* Его Императорское Величество таковое мнѣніе Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

—

— Przez Najwyższe Rozkazy Dzienne, wykreślają się z Kontrolli: poległi w bitwach przeciwko Góralom: Sztabs-Kapitan Półku Jenerał-Adjutanta Xięcia Czernyszewa *Timochowicz*, Chorąży *Wojniłowicz*, Chorąży Kaukazkiego Batalionu Strzelców *Dąbrowski*, Porucznik 10-éj Brygady Artylleryi *Kwitnicki*, i Porucznik Zamojskiego Półku Strzelców *Gołubnicki*.

—

Rada Państwa, w połączonych Departamentach Praw i Ekonomii, rozpatrzywszy przedstawienie Głównozarządzającego II-m Oddziałem Własnéj Jego Cesarskiej Mości Kancelaryi, w przedmiocie kwestyi o prawie bezdzietnego dziedzica co do rozrządzenia przez testament dobrami rodowemi—uchwaliła: w uzupełnieniu i zmianie odpowiednich artykułów Zbioru Praw, postanowić: 1) Dobra rodowe nie ulegają zapisowi testamentowemu. Z tego ogólnego prawidła dopuszcza się tylko jeden wyjątek następny. Osoba, niemająca ani dzieci, ani innych w linii prostéj po sobie zstępnych, może przekazać cały swój rodowy majątek, lub część tegoż, pomimo najbliższych swych sukcessorów, i bez względu na żaden stopień pokrewieństwa, jednéj osobie z dalszych, lub równie blizkich swych krewnych, byleby tylko tego rodu, po którym odziedziczyła przekazywany wybranemu przez siebie sukcessorowi majątek, chociażby ta osoba, pochodząc z żeńskiego w tym rodzie pokolenia, lub dla innéj przyczyny, nie nosiła wyraźnie nazwiska testatora lub testatorki. Przytém jednak osoba, sporządzająca testament, obowiązana jest pozostawić na dziedzictwo żyjącemu małżonkowi lub małżonce, siódmą część całego rodowego majątku swego, przechodzącego tak do wybranego przez siebie sukcessora, jako też i do innych podług prawa dziedziców. b) Na tejże zasadzie, właściciel, niemający ani dzieci, ani innych w linii prostéj po sobie zstępnych, może, jeśli majątek dostał się mu z różnych rodów, wybrać i przeznaczyć po jednym z każdego z tych rodów sukcessorze. c) Testamenta, któremi bezdzietni właściciele dziedziczni, na mocy art 889 Praw. Cywil. (Tom 10 wyd. 1842 r.) zapisują swe majątki rodowe, pomimo blizkich krewnych i właściwych podług prawa sukcessorów, dalekim krewnym, powinny być sporządzane przed urzędem tranzakcyjnym; jeśli zaś są sporządzane domowo, tedy uważają się za obowiązujące wtenczas tylko, gdy zostały złożone dla zachowania do Rady Opiekuńczéj, lub Komitetu Towarzystwa Człekolubnego. Wszelako, w razie ciężkiéj słabości testatora, nie dozwalającéj mu stawić się osobiście przed urzędem, wolno mu jest prosić właściwy sąd o poświadczenie testamentu w mieszkaniu, na tejże zasadzie, jak to przepisano artykułem 866 Zbioru Praw Cywilnych. *Na opinii napisano:* Jego Cesarska Mość takową opinią Najwyżéj zatwierdzić raczył i rozkazał wykonać.

—

Мысль эту возъимѣлъ сказанный Грей, который, предпринимая разнаго рода спекуляціи и потерявъ на нихъ все свое имущество, жилъ долго въ безъизвѣстности и нищетѣ съ женою, дѣтьми и братомъ въ Брюсселѣ. Его считали тамъ чудакомъ и даже полусумашедшимъ, такъ какъ его постоянно занимала только одна исключительная мысль, составлявшая его тайну, коей посвятилъ онъ все свое время и способности; будучи ежедневно запертъ въ своемъ кабинетѣ, онъ чертилъ соображалъ, писалъ, необъявляя никому ни предмета, ни цѣли своихъ трудовъ. Наконецъ, когда уже устранилъ всѣ затрудненія, сказалъ одному изъ своихъ другей, торжественнымъ тономъ: „Я изобрѣлъ пружину гражданственности; всѣ разстоянія исчезнутъ, быстро и безопасно будутъ совершаемы путешествія, составятся общества, накопятся огромные капиталы; мое изобрѣтеніе столь же важное и могущественное произведетъ вліяніе на все человѣчество, какъ типографское искуство, оно сблизитъ людей, какъ книгопечатаніе сблизило ихъ мысли“ Онъ приготовилъ совершенно планъ свой, и въ 1818 году, въ Лондонѣ, въ типографіи Бальдвина и Крадока

---

mi i bratem, w Bruxelli. Uważany on tam był za dziwaka, a nawet za pół waryata; zajmowała go bowiem ciągle jedna tylko i wyłączna myśl, która była jego tajemnicą, a któréj cały swój czas i zdolności poświęcał: co dzień zamknięty w swoim gabinecie rysował, obliczał, pisał, nie powierzając nikomu ani przedmiotu, ani celu swéj pracy. Nakoniec, gdy już usunął w idei wszelkie przewidywane trudności, oświadczył jednemu ze swoich przyjaciół, tryumfującym tonem: „Wynalazłem sprężynę cywilizacyi wszystkie odległości znikną, szybko i bez niebezpieczeństwa odbywane będą podróże, utworzą się towarzystwa, skupią się ogromne kapitały, i wynalazek mój wywrze równie wielki i potężny wpływ na całą ludzkość, jak sztuka drukarska: zbliży ludzi, jak tamta zbliżyła ich myśli.“ Wypracował swój plan zupełnie, i w roku 1818 w Londynie, u Baldwina i Cradocka, wyszło na widok publiczny dzieło jego: *Uwagi względem powszechnéj kolei żelaznéj dla całéj Europy*. Czytano tę xiążkę jako ciekawość, ale nikt daléj nie zwracał uwagi. Znane angielskie kwartalne pismo *Edinburg Rewiew*, oświadczyło, przy ogłoszeniu tego dzieła, że autor jego ma pomięszany umysł, i powinien być pomieszczony w domu obłąkanych. To się działo w roku 1821— A dziś? Dziś prawie wszystko się spełni

По положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія Г. Министра Финансовъ, Государь Императоръ соизволилъ на учрежденіе Надворнымъ Совѣтникомъ 1 й гильдіи купцомъ *Воронихинымъ* и Титулярнымъ Совѣтникомъ *Любовидскимъ* Общества на акціяхъ для устройства въ обѣихъ Столицахъ *Торговаго Депо фабричныхъ, заводскихъ, ремесленныхъ и художественныхъ издѣлій*, на основаніи составленнаго ими Устава, удостоеннаго Его Императорскимъ Величествомъ Высочайшаго разсмотрѣнія въ 27 день Іюля 1845 года.

Прямая цѣль вновь учреждаемаго Общества состоитъ въ томъ, чтобы знакомить публику съ производителями, доставляя имъ средства изготовлять и сбывать свои произведенія безъ значительныхъ для нихъ расходовъ, и тѣмъ самымъ умеьшая цѣну на вещи для пріобрѣтателей, развивать по возможности фабричную и мануфактурную промышленность въ Россіи. Для этого предполагаются три главные способа: 1) Устроить въ обѣихъ столицахъ постоянныя выставки отечественныхъ издѣлій. 2) Принимать ихъ для продажи по коммиссіи изъ платежа только двухъ процентовъ, и 3) Выдавать желающимъ ссуду за $\frac{1}{2}$ отъ ста въ мѣсяцъ, подъ залогъ отданныхъ вещей, до продажи ихъ въ Депо.

Правленіе Общества, составленное изъ лицъ кредитованныхъ общимъ собраніемъ акціонеровъ, дѣйствуя въ сихъ видахъ, обязано будетъ: 1) Принимать на выставку и продажу по коммиссіи всякаго рода фабричныя, заводскія, ремесленныя и художественныя издѣлія. 2) Выдавать подъ оныя желающимъ ссуду, на правилахъ, постановленныхъ въ Уставѣ Общества. 3) Производить продажу сихъ издѣлій въ своихъ Депо и высылать оныя по требованію иногородныхъ, объявляя по временамъ въ столичныхъ вѣдомостяхъ: о вещахъ представленныхъ на выставку, особенно замѣчательныхъ, съ означеніемъ цѣнъ, и вообще объ успѣхѣ продажи на выставкѣ. 4) Стараться имѣть въ Депо рисунки, модели и образцы издѣлій новѣйшаго вкуса для предъявленія ихъ произвотелямъ.

— Первоначальный капиталъ Общества предположено составить изъ 500,000 руб сер., посредствомъ раздачи 5 т. акцій въ сто рублей каждая; но въ послѣдствіи, съ распространеніемъ дѣйствій Общества, капиталъ его дозволено увеличить новымъ выпускомъ акцій на такую сумму, какая будетъ признана необходимою общимъ собраніемъ акціонеровъ и разрѣшена Правительствомъ.

Раздача сихъ акцій производиться будетъ на слѣдующихъ правилахъ, въ уставѣ постановленныхъ: 1) Одно лицо можетъ подписаться не болѣе какъ на 200 акцій, о чемъ требованія допускаются личныя или чрезъ почту, съ означеніемъ званія или чина, имени, отчества, фамиліи и мѣста пребыванія требователей. 2) Взносъ платы за акціи раздѣляется на двѣ равныя половины, т. е. одна половина представляется при подпискѣ на акціи, а другая по закрытіи подписки въ назначенный для сего срокъ, о которомъ будетъ объявлено особо; но желающіе могутъ внести

вышло изъ печати его сочиненіе: *Разсужденіе относительно общей желѣзной дороги для всей Европы*. Сочиненіе это читаемо было какъ диковинка, но никто не обращалъ на него должнаго вниманія. Извѣстное англійское повременное изданіе *Edinburg Review*, извѣщая о выходѣ въ свѣтъ сего сочиненія сказало, что сочинитель онаго помѣшанъ въ умѣ, и долженъ быть запертъ въ домѣ сумасшедшихъ. Это происходило не далѣе какъ въ 1821 году,—а нынѣ? Нынѣ, почти все исполнилось то, что Грей предсказалъ со вдохновеніемъ. Напрасно обращался онъ, съ своими проектами къ англійскимъ министрамъ и прочимъ знаменитымъ мужамъ и управленіямъ; отвсюду отпускали его съ презрѣніемъ, какъ нѣкогда Христофора Коломба, когда онъ ходатайствовалъ о предоставленіи ему одного судна, чтобы открыть новый свѣтъ. Но великая мысль, которую онъ возъимѣлъ, какъ все истинно вдохновенное и великое, будучи разъ брошена въ свѣтъ, приялась и воспроизвела наконецъ пророчески предвиѣнныя послѣдствія. Грей торжествовалъ тогда, когда построена была желѣзная дорога изъ Манчестера въ Ливерпуль. Спекуланты обратились было къ нему за совѣтами, но снова оставили его. Грей, какъ слышно, находится еще въ живыхъ, и поль-

---

W skutku uchwały Komitetu PP. Ministrów, na przedstawienie P. Ministra Skarbu, N. Cesarz Jego Mość zezwolić raczył, na zawiązanie przez Radzcę Dworu, kupca 1-éj gildyi *Woronina*, tudzież Radzcę honorowego *Lubowidzkiego*, Towarzystwa akcyonaryuszów, w celu urządzenia w Stolicach *Składu handlowego wyrobów fabrycznych, rzemieślniczych i kunsztownych*, na zasadzie ułożonéj przez nich Ustawy, która przez Jego Cesarską Mość przejrzaną została w dniu 27-m Lipca 1845 roku.

Jedyny cel zawiązującego się Towarzystwa zależy na tém, aby oznajamiać publiczność z producentami, nastręczając im środki przygotowywania i zbywania swoich produkcyj, bez znacznych dla nich kosztów, a tém samém, zmniejszając cenę rzeczy dla nabywców, rozwijać ile-możności przemysł fabryczny i rękodzielny w Rossyi. Ku temu zaprojektowane są trzy główne środki: 1) Urządzenie w obu stolicach wystawy ciągłéj wyrobów krajowych. 2) Przyjmowanie tychże na sprzedaż kommissową, za opłatą tylko 2 °/₀. 3) Udzielanie dla żądających pożyczki, na $\frac{1}{2}$ od sta na miesiąc, pod rękojmią oddanych rzeczy, aż do sprzedania ich w składzie.

Dyrekcya Towarzystwa, złożona z osób akredytowanych przez całe zgromadzenie akcyonaryuszów, działając w tych widokach, będzie obowiązana: 1) Przyjmować na wystawę i sprzedaż w kommissie wszelkiego rodzaju wyroby: fabryczne, rzemieślnicze i kunsztowe. 2) Udzielać na nie pożyczkę, na zasadach, w Ustawie Towarzystwa przepisanych. 3) Uskuteczniać sprzedaż tych wyrobów w swoich składach, oraz wysyłać je, na żądanie, do innych miast, ogłaszając od czasu do czasu w gazetach stołecznych: o rzeczach złożonych na wystawę, szczególniéj zasługujących na uwagę, z wykazaniem cen, i w ogólności, o postępie sprzedaży na wystawie. 4) Starać się mieć w składzie rysunki, modele i próbki wyrobów najświeższego gustu, dla okazywania takowych producentom.

Pierwiastkowy kapitał Towarzystwa zamierzono złożyć z 500,000 rub. srebr., przez rozdanie 5,000 akcyj, po 100 rubli każda; lecz późniéj, z rozszerzeniem działań Towarzystwa, kapitał jego dozwolono zwiększyć nowém wypuszczeniem akcyj, na taką summę, jaka uznana będzie za konieczną przez ogólne zgromadzenie akcyonaryuszów i przez Rząd potwierdzona.

Rozdawanie takowych akcyj odbywać się będzie na następnych przepisach, Ustawą objętych: 1) Jedna osoba może się zapisać nie więcéj, jak na 200 akcyj, o co żądania mogą być czynione osobiście, lub przez pocztę, z wymienieniem stanu lub rangi, imienia własnego i ojca, nazwiska, oraz miejsca pobytu żądających. 2) Wnoszenie opłaty za akcye dzieli się na dwie równe połowy, to jest: jedna połowa składaną być ma przy zapisaniu akcyj, a druga, po zamknięciu listy, w terminie na to przeznaczonym, o którym będzie ogłoszono zosobna; wolno jest jednak zapisującym się wnieść całą kwotę razem. 3) Przypadające

---

ło, co Gray w natchnieniu przepowiedział. Nadaremnie udawał się on ze swemi projektami do Ministrów angielskich i do innych znakomitych mężów i korporacyi,— zewsząd go odprawiono z pogardą, jak niegdyś Krzysztofa Kolumba, gdy żebrał o jeden okręcik, aby mógł odkryć świat nowy. Atoli wielka myśl, którą powziął, jak wszystko co jest prawdziwie natchnione i wielkie, rzucona raz na świat, przyjęła się, wzeszła, i wydała nakoniec proroczo przewidywane skutki. Piérwszy swój tryumf święcił Gray, gdy kolej żelazna z Manchester do Liverpoolu została wybudowana. Przedsiębiercy udali się do niego po radę, ale go znowu opuścili. Jak słychać, Gray żyje dziś jeszcze i to przy bardzo skromném utrzymaniu, podczas gdy jego wynalazek miliony zbogaca.

всю сумму вдругъ. 3) Слѣдующія по подпискѣ деньги предоставляется акціонерамъ вносить наличностію или въ билетахъ Кредитныхъ Установленій на имя Общества. 4) Въ пріемѣ денегъ и билетовъ учредители выдаютъ печатныя квитанціи за подписаніемъ одного изъ нихъ и печатью Общества, согласно ст. 40 Устава Общества. Квитанціи сіи замѣняютъ акціи до раздачи ихъ, имѣющей послѣдовать тотчасъ по закрытіи подписки и уплатѣ всѣхъ денегъ за акціи.

Москва, 28 Сентября.

26-го Сентября, въ 8-мь часовъ пополудни, благополучно прибылъ въ здѣшнюю столицу Его Императорское Высочество Великій Князь Михаилъ Павловичъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 4 Октября.

Въ Австрійскомъ Наблюдателѣ сообщаютъ, что 27 и 28 Сентября произошли безпорядки въ городѣ Римини, принадлежащемъ къ Папскимъ владѣніямъ, но что дѣятельными мѣрами кардинала Гиззи, спокойствіе было тотчасъ возстановлено. Собранныя изъ окрестныхъ мѣстъ войска вступили въ городъ Римини безъ малѣйшаго препятствія и зачинщики смятеній обратились въ бѣгство. Сосѣдственные города, какъ то: Форлі, Равенна, Фаэлца и Болонія не принимали въ сихъ смятеніяхъ участія.

Инспрукъ, 1 Октября.

Ея Величество Государыня Императрица Всероссійская изволила прибыть сюда вчера, въ 3 часа пополудни, съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Великою Княжною Ольгою Николаевною, изъ Партенкирхена и Зефельда. Высокія Путешественницы встрѣчены здѣсь были и сопровождаемы въ приготовленную квартиру, государственнымъ министромъ графомъ Фикельмономъ, Россійскимъ посланникомъ при австрійскомъ дворѣ графомъ Медемомъ, губернаторомъ Тироля и Форальберга, графомъ Брандисомъ, и военнымъ начальникомъ, фельдмаршаломъ, бароном Вальденомъ. Ея Величество предполагаетъ завтра продолжать путь чрезъ Брикссенъ въ Италію.

— 30-го числа Сентября прибыла также сюда, изъ Зальцбурга, герцогиня Лигницкая со свитою.

Франція

Парижъ, 3 Октября

Говорятъ, что флотъ, состоящій подъ начальствомъ принца Жуэнвильскаго, выйдетъ изъ Тулона въ Барселону, гдѣ будетъ большое торжество, по случаю обрученія герцога Монпансьерскаго съ инфантиною Луизою, сестрою Королевы Изабеллы. Многіе полагаютъ, что принцъ Жуэнвильскій будетъ начальствовать экспедиціею отправляемою въ Мадагаскаръ.

---

od akcyonaryuszów kwoty, mogą być wnoszone gotówką lub w biletach Instytucyj Kredytowych na imię Towarzystwa. 4) Na otrzymane pieniądze lub bilety, założyciele Towarzystwa wydadzą kwity, z podpisem jednego z nich i pieczęcią Towarzystwa, stosownie do art. 40 Ustawy Towarzystwa. Kwity takowe zastępują akcye do czasu rozdania tych ostatnich, mającego nastąpić wnet po zamknięciu zapisów i opłaceniu za wszystkie akcye.

Moskwa, 28 września.

Dnia 26-go Września, o godzinie 8-éj wieczorem, szczęśliwie przybył do tutejszéj stolicy Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiąże Michał Pawłowicz.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 4 października.

Dostrzegacz Austryacki donosi, że w dniach 27-mi 28 m. września, zaszły rozruchy w Rimini, mieście należącém do państwa kościelnego, które atoli sprężystem postępowaniem kardynała Gizzi, w samym zarodzie przytłumione zostały. Kardynał, jako legat Forli, zgromadził wojska swojéj i sąsiednich legacyj, i wysłał je do Rimini, które bez najmniejszego oporu zajęte zostało; wichrzyciele zaś ratowali się ucieczką. Przyległe miasta, jako to: Forli, Ravenna, Faenza i Bononia nie miały żadnego udziału w zaburzeniach.

Inspruk, 1 października.

Wczoraj, o godzinie 3 éj po południu, przybyła tu przez Partenkirchen i Seefeld, N. Cesarzowa Wszech Rossyi wraz z J. C. W. Wielką Xiężniczką Olgą Nikołajewną. Dostojne Podróżne przyjęte tu były i odprowadzane do przygotowanego mieszkania: przez Ministra stanu, Hrabiego Ficquelmont, Posła Cesarsko Rossyjskiego przy dworze Austryackim, Hrabiego Medem, Gubernatora Tyrolu i Voralbergu, Hrabiego Brandis, oraz przez Feldmarszałka i Dowodzcę wojskowego, Barona Walden. Najjaśniejsza Pani ma się puścić jutro, przez Brixen, w dalszą podróż do Włoch.

— Dnia 30 z. m. wieczorem, przybyła tu także z Salzburga Xiężna Lignicka, wraz z orszakiem.

Francya.

Paryż, 3 października.

Słychać, że flot, zostający pod rozkazami Xięcia Joinville, wyjdzie z Tulonu do Barcelony, gdzie odbywać się będą wielkie uroczystości, z powodu zaręczyn Xięcia Montpensier z Infantką Ludwiką, siostrą Królowéj Izabelli. Inni mniemają, że Xiąże Joinville stanie na czele wyprawy do Madagaskaru.

---

zuется весьма скромнымъ состояніемъ, тогда какъ его изобрѣтеніе обогащаетъ милліоны.

Игральныя Карты.

Давно уже, какъ извѣстно, ведется споръ о томъ, когда именно изобрѣтены игральныя карты; никто однакоже несчиталъ ихъ столь древними какъ герцогъ Суссекскій, который доказывалъ, что уже древніе Египтяне знали карты. По мнѣнію его число и раздѣленіе картъ имѣетъ связь съ Астрономіею. И такъ— 52 карты соотвѣтствуютъ 52 недѣлямъ въ году, четыре цвѣта—четыремъ временамъ года, 13 картъ во всякомъ цвѣтѣ — 13-ти недѣлямъ во всякой четверти, или во всякомъ времени года. Сосчитавъ очки всѣхъ картъ отъ туза до десятки, полагая валета въ 11, даму въ 12-ть а Короля въ 13, найдется во всякомъ цвѣтѣ число 91, почти соотвѣтствующее числу дней въ каждомъ времени года, а во всѣхъ картахъ вмѣстѣ заключается количество 364, равное числу дней, которое, по вычисленіямъ нѣкоторыхъ, находится собственно въ кругломъ году.

Karty do grania.

Oddawna już, jak wiadomo, toczono spór o to, kiedy właściwie wynaleziono karty; nikt jednak nie uważał ich za tak dawne, jak uczony Xiąże Sussex, który utrzymywał, że już dawni Egipcyanie znali karty. Według niego, liczba i podział kart zostawać mają w związku z umiejętnością astronomii. I tak: 52 kart odpowiadają 52 tygodniom w roku, cztéry barwy cztérem porom roku: 13 kart w każdéj barwie 13 tygodniom w każdym kwartale; czyli w każdéj porze roku. Policzywszy oka wszystkich kart, od assa aż do dziesiątki, walета za 11, damę za 12, a Króla za 13, wypadnie w każdéj barwie liczba 91, odpowiadająca prawie liczbie dni w każdéj porze roku, a wszystkie karty razem tym sposobem policzone, mają ok. 364, to jest liczbę dni, jaka według niektórych obrachowań właściwie mieści się w roku.

— Королевскими постановленіями, морской капитанъ 1-го ранга Гребъ, назначенъ правителемъ бурбонскаго острова, вмѣсто Г. Базоша. Г. Паризе, морской контролеръ 1-го ранга, бывшій коммиссаръ-ординаторомъ генеральной колоніи, назначенъ правителемъ французской Гвіаны на мѣсто капитана корабля Г. Лейри, назначеннаго правителемъ Гваделупы.

— Чиновникъ министерства иностранныхъ дѣлъ, виконтъ Тарнъ, отправленъ въ Испанію, съ депешами, относящимися до брачнаго союза герцога Монпансьерскаго.

4 Октября.

Чрезъ Марсель изъ Орана, отъ 25-го Сентября, получены слѣдующія извѣстія: Французскій отрядъ, состоящій изъ 1,500 до 1,800 человѣкъ, аттакованъ былъ на пути въ мостаганемскомъ округѣ нѣсколькими племенами Флиттасовъ, и послѣ кровопролитной борьбы принужденъ былъ отступить къ Бенъ-Асселю. Французы лишились, убитыми и ранеными, слишкомъ ста человѣкъ. Въ числѣ убитыхъ находится полковникъ Бертье, пораженный пулею въ сердце и командиръ орлеанскихъ егерей, Г. Лестеръ. Съ пароходомъ *Pharamond* получено въ Марселѣ изъ Оранской провинціи всѣ жители ополчаются; поводомъ къ этому, по мнѣнію нѣкоторыхъ, послужила отъѣздъ маршала Бюжо во Франціи и отсутствіе генерала Ламорисьера; ибо между Арабами Оранской провинціи распространился слухъ, что оба сіи начальника попали въ немилость Короля, и Арабы по этому случаю ожидаютъ побѣды.

— Въ журналѣ *Toulonnais* сообщаютъ, будто бы Абд-эль-Кадеръ появился въ южной сторонѣ Альжиріи, гдѣ снова объявляетъ священную войну противъ Франціи.

— Приговоренный недавно къ смерти шерифъ Магамедъ-бенъ-Гаметъ, съ его товарищемъ, казнены 22 Сентября, въ томъ племени которое они возмущали.

5 Октября.

Королевскимъ постановленіемъ отъ 23 Сентября, возведены въ званіе перовъ: генералъ-лейтенантъ Фабье, совѣтникъ счетной палаты Жардъ Панвилье, бывшій членъ палаты Леранъ-Гумбольдтъ, первый президентъ Тулузскаго Королевскаго суда Легань-серъ, бывшіе префекты Ользъ д'Ивоа и баронъ Ребдерер, совѣтникъ кассаціоннаго суда Менаръ и президентъ Каэнскаго Королевскаго суда Русселенъ.

— Въ Парижѣ недавно появилось вдругъ 14 новыхъ политическихъ журналовъ, всѣ на акціяхъ; въ числѣ которыхъ 4 еженедѣльные а 9 ежедневные, изъ коихъ 2, именно, *l'Epoque* и *Le Soleil* въ необыкновенно большомъ форматѣ, который вдвое больше самыхъ огромныхъ донынѣ французскихъ и англійскихъ журналовъ. Чѣмъ эти исполины-журналы будутъ наполнять свои столпцы, не льзя угадать, ибо существующія уже изданія захватили всѣхъ лучшихъ писателей, такъ, что, по видимому, вся французская литература вскорѣ помѣстится въ газетахъ. Между тѣмъ для удовлетворенія любопытства своихъ читателей, уже и теперь журналы эти стали выдумывать разныя неимовѣрныя сплетни, подражая въ этомъ примѣру американскихъ газетъ, которыя давно уже прослыли тѣмъ, что обманываютъ и во зло употребляютъ легковѣріе публики.

6 Октября.

Ихъ Величества Король и Королева Бельгійскіе пріѣхали вчера въ Сенъ-Клу. Принцъ Монпансье, прибывшій 1 Октября съ Востока въ Тулонъ, уже находится въ Парижѣ. Его Высочество, отказавшись отъ приготовленнаго для него въ Тулонѣ бала тотчасъ отправился въ путь, чтобы прибыть ко дню именинъ Короля, которому начинается сегодня 73 годъ жизни.

— Въ Марсельскомъ Вѣстникѣ отъ 30-го Сентября увѣдомляютъ, что Донъ Карлосъ съ супругою своею отправился сухимъ путемъ въ Геную, для свиданія тамъ съ родными; потомъ намѣренъ онъ ѣхать на зиму въ Палермо.

— Извѣстіе о неудачной стычкѣ Французовъ, подъ начальствомъ полковника Бертье, съ племенемъ Флиттасовъ, подтверждается. Неблагопріятное сіе извѣстіе получено было въ Оранѣ 23 Сентября, откуда тотчасъ двинулись войска подъ командою генерала Корте. Говорятъ, будто Абд-эль-Кадеръ появился въ окрестностяхъ Лалла-Магрыя; изъ Тлемезена выступилъ противъ него отрядъ, подъ начальствомъ генерала Каваньяка.

— Przez wyroki Królewskie, Kapitan okrętu 1-éj klassy Gräeb, został mianowany Rządzcą wyspy Bourbon, na miejsce P. Bazoche. P. Pariset, Kontroler marynarki 1-éj klassy, były Komissarz ordynator jeneralnéj kolonii, mianowany Rządzcą Guyany Francuzkiéj, na miejsce Kapitana okrętu P Leyrie, mianowanego Rządzcą Guadelupy z należnościami.

— Wice-Hrabia Tharon, urzędnik ministerstwa spraw zagranicznych, wyjechał do Hiszpanii. Wiezie z sobą depesze do gabinetu Madryckiego, dotyczące małżeństwa Xięcia Montpensier.

Dnia 4 października.

Przez Marsylią odebrano z Oranu, pod dniem 25-m września, następującą wiadomość: Kolumna francuzka, licząca od 1,500 do 1,800 ludzi, działająca w okręgu Mostaganem, napadniętą została w pochodzie przez kilka plemion Flittasów, i po okropnéj rzezi zmuszona do cofania się na Bel-Assel. Kolumna pomieniona straciła w zabitych i rannych przeszło sto ludzi. Między piérwszymi znajdują się Półkownik Berthier, któremu kula przeszyła serce, i dowódzca strzelców Orleańskich, P. Leclerc. Oprócz tego, statek *Pharamond* przywiózł także wiadomość do Marsylii, że w prowincyi Oranu organizuje się powszechne powstanie. Powodem do tego ma bydź wyjazd Marszałka Bugeaud do Francyi, a Jenerała Lamoriciére z Oranu do Algieru; gdyż pokolenia prowincyi Oranu, sądząc z tego, iż owi straszni dla nich wodzowie popadli w niełaskę u Króla i zostali odwołani, uważają się pewnemi zwycięztwa.

— Według dziennika *Toulonnais*, Abd-el-Kader miał się ukazać w południowéj stronie Algieryi, gdzie na nowo wojnę świętą przeciwko Francuzom ogłasza.

— Skażany niedawno na śmierć Szeryf Mohammed ben Hamet, z towarzyszem, ścięci zostali 23-go września, wśród plemienia, które do buntu podżegali.

Dnia 5 października.

Postanowieniem Królewskiem z d. 23 go września, mianowani zostali Parami: Jenerał porucznik Fabvier; Radzca Izby obrachunkowéj, Jard Panvillier; były członek Izby Deputowanych, Laurens-Humboldt; pierwszy Prezes sądu Królewskiego w Tuluzie, Legagneur; byli prefekci, Paulze d'Ivoy i Baron Roederer; Radzca sądu kassacyjnego, Mesnard; i Prezes sądu Królewskiego w Caen, Rousselin.

— W Paryżu wychodzić zaczęło niedawno na raz 14 nowych gazet politycznych, wszystkie na akcyach, pomiędzy niemi 4 tygodniowe, a 9 pism codziennych, z których dwa, t. j. *l'Epoque* i *Le Soleil*, w niesłychanie wielkim formacie, to jest dwa razy większym od największych dotąd francuzkich i angielskich dzienników. Czém te olbrzymie gazety zapełniać będą szpalty swoje, trudno przewidzieć, gdyż dotychczasowe pisma zajmują już wszystkich lepszych pisarzy, tak, że się zdaje, iż cała literatura francuzka zamknie się wkrótce w gazetach. Tymczasem dla ciągłego podsycania ciekawości czytelników swoich, nie wahają się już teraz dzienniki wymyślać różne trudne do uwierzenia bajki, naśladując w tém wzor gazet amerykańskich, które już słyną oddawna z łudzenia i nadużywania łatwowierności publicznéj.

Dnia 6 października.

Wczoraj przybyli do St. Cloud Królestwo Ich Mość Belgijscy. Xiążę Montpensier także, przybyły 1-go października ze Wschodu do Tulonu, od wczoraj już się znajduje w Paryżu. Wymówił się on od uczty, przygotowanéj dlań w Tulonie, i puścił się niezwłocznie w drogę, aby stanąć na dzień urodzin Króla, który zaczyna dzisiaj rok 73-ci.

— Według Kuryera Marsylskiego z dnia 30-go września, Don Karlos miał wyjechać wraz z małżonką lądem do Genui, dla widzenia się tam z kilku członkami swéj rodziny, i następnie udać się do Palermo, gdzie zimę przepędzić zamyśla.

— Wiadomość o nieszczęśliwéj dla Francuzów walce, stoczonéj pod dowództwem Półkownika Berthier, z Flittasami, potwierdza się. Smutne o tém doniesienie nadeszło 26 go września do Oranu, skąd natychmiast wyruszyły oddziały wojska pod dowództwem Jenerała Korte. Abd-el-Kader miał się pokazać w okolicach Lalla-Magrnia, gdzie wysłano przeciw niemu dywizyą z Tlemezen, pod dowództwem Jenerała Cavaignac.

— Утверждаютъ, что по полученіи послѣднихъ извѣстій изъ Африки, положено отправить туда генерала Шангарнье и ввѣрить ему управленіе Оранскою провинціею.

Англія.

Лондонъ, 3 Октября.

Парламентъ закрытъ вчера до 27 Ноября.

— Одинъ изъ знатнѣйшихъ членовъ министерства лорда Мельбурна, графъ Спенсеръ, извѣстный подъ именемъ лорда Альторна, скончался 1 с. м. въ своемъ помѣстьѣ Визетонгаллѣ на 63 году своей жизни; а такъ какъ онъ умеръ безъ потомства, то титулы покойнаго и значительное наслѣдство достались брату его, флота капитану, состоящему въ званіи шталмейстера герцогини Кентской.

— Наши инженеры занимаются дѣятельно усиленіемъ укрѣпленій и оборонительныхъ мѣръ Портсмутской гавани. На дняхъ работники оканчиваютъ новую крѣпость, вооруженіе коей будетъ состоять изъ 50 орудій—68-ми и 32 хъ фунтовыхъ. Новая баттарея въ видѣ полукружія, вооруженная 6 пушками большаго размѣра, будетъ защищать входъ въ гавань. Новыя казармы между этою баттареею и сказанною крѣпостью, будутъ также скоро окончены.

— Знаменитый Пусеистъ, Д ръ Вардъ, сочинитель книги: *Идеи Церкви*, а также Г. Чарльсъ Бриджъ, духовный членъ Оксфордскаго университета, оставили на дняхъ англиканизмъ и перешли къ католической церкви.

— На всемъ пространствѣ желѣзной дороги изъ Ливерпуля до Бирмингама и Манчестера, учреждаютъ электрическій телеграфъ, который при нѣкоторыхъ ограниченіяхъ, будетъ также употребляемъ и по торговымъ дѣламъ.

— Какой-то Лондонскій дворникъ, оказавшійся ближайшимъ родственникомъ генерала Кибея, скончавшагося недавно въ Мадрасѣ, получивъ наслѣдство въ 50,000 фун стер. (слишкомъ 2 мил. зл. п.), оставшееся послѣ покойнаго. Новый милліонеръ очень щедро употребляетъ свое имущество; съ ногъ до головы онъ велѣлъ одѣть всѣхъ прежнихъ своихъ товарищей, и приказалъ одному мяснику, чтобы въ будущее воскресенье далъ всякому изъ нихъ по куску говядины; сверхъ сего, онъ купилъ домъ на улицѣ Аргиль-Скверѣ, въ коемъ дастъ пиръ для всѣхъ тѣхъ лицъ которыя подметаютъ столицу.

— По извѣстію газеты *Anti Slavery-Reporter*, генералъ капитанъ острова испанской Кубы, вдругъ постановилъ употребить рѣшительныя мѣры противъ торговли Неграми. Отнынѣ ни одно судно съ невольниками не можетъ войти ни въ одну изъ гаваней Кубы. Но такъ какъ островъ этотъ весьма великъ и очень много имѣетъ бухтъ, то не трудно будетъ обмануть бдительность правительства.

— Маркизъ Эли, ревностный защитникъ ирландскихъ протестантовъ, умеръ на сихъ дняхъ.

4 Октября.

Дворъ еще въ первыхъ числахъ Ноября поѣдетъ на островъ Вайтъ и, пробывъ тамъ нѣсколько недѣль, переѣдетъ на зимнее пребываніе въ Виндсоръ.

— По извѣстіямъ, полученнымъ съ Ость Индскою почтою, не остается почти сомнѣнія, что Англичане вооруженною силою займутъ Пенджабъ. Въ *Times* оправдываютъ это занятіе безначаліемъ, господствующимъ въ этой странѣ, имѣющимъ вредное вліяніе на англійскія владѣнія.

— Г-на Тьера ожидаютъ изъ Лиссабона со дня на день. Для него нанято помѣщеніе въ гостинницѣ *Mivart*.

— Англійскій посланникъ при С. Петербургскомъ дворѣ, г нъ Блумфильдъ, отплылъ вчера изъ Вулича въ Кронштадтъ.

— Въ одной изъ Гамбургскихъ газетъ помѣщено извѣстіе изъ Кантона отъ 31 Мая, что во время большаго пожара, *происшедшаго въ одномъ изъ* тамошнихъ деревянныхъ театровъ, лишилось жизни множество народа. Въ продолженіе трехъ дней послѣ пожара отрыты были 1,370 труповъ; изъ числа успѣвшихъ спастись, 300 человѣкъ умерли вслѣдствіе испуга и полученныхъ при давкѣ ушибовъ. Всего до 2,000 чел. лишились жизни.

— Zapewniają, że w skutek ostatnich wiadomości z Afryki, uda się tam Jenerał Changarnier, dla objęcia Gubernatorstwa Oranu.

Anglia.

Londyn, 3 października.

Parlament został w dniu wczorajszym, *proforma* i odroczony do 27 go Listopada.

— Jeden z najznakomitszych członków gabinetu Lorda Melbourne, Hr. Spencer, znany pod dawniejszym tytułem Lorda Althorp, umarł 1 go b. m. w swojej posiadłości Wiseton Hall, w wieku lat 63; że zaś nie zostawił potomstwa, zatém tytuły jego i nader znakomity majątek, spadają na brata, Kapitana floty i koniuszego honorowego Xiężny Kent.

— Inżenierowie nasi zajmują się czynnie powiększeniem fortyfikacyi i środków obrony portu Portsmouth. Właśnie robotnicy są już na ukończeniu nowéj warowni, któréj uzbrojenie składać się będzie z 50 dział 68 i 32 funtowych. Nowa baterya w kształcie półkola, uzbrojona 6 działami wielkiego kalibru, bronić będzie wejścia do portu. Nowe koszary pomiędzy tą bateryą a ową warownią, niebawem także będą zbudowane.

— Sławny Puzeista Dr. Ward, autor dzieła p. t. *Ideał Kościoła*, tudzież P. Karol Bridges, duchowny członek Uniwersytetu Oxfordskiego, opuścili w tych dniach anglikanizm, przechodząc na łono kościoła katolickiego.

— Na całéj przestrzeni drogi żelaznéj z Liwerpoolu do Birmingham i Manchester, zakładają też graf elektryczny, który, przy pewnych ograniczeniach ma być używany i do celów handlowych.

— Prosty zamiatacz miasta Londynu, który się okazał być najbliższym krewnym Jenerała Reilly, zmarłego niedawno w Madras, odziedziczył właśnie 50,000 f. szt. (przeszło 300,000 rub sr.) zostawione przez nieboszczyka. Nowy bogacz używa godnie swego majątku; kazał oporządzić od stop do głów wszystkich swoich dawnych kollegów zamiataczy, i dał rozkaz jednemu rzeźnikowi, aby w następną Niedzielę rozdał każdemu z nich kawał wołowiny; przytém kupił dom przy ulicy Argyle-Square, w którym postanowił dać ucztę dla wszystkich zamiataczy stolicy.

— Według dziennika *Anti Slavery-Reporter*, Jenerał-ny Kapitan wyspy hiszpańskiéj Kuby, powziął nagłe postanowienie użycia stanowczych środków przeciw handlowi niewolnikami. Odtąd więc żaden okręt niewolniczy nie może zawijać do żadnego portu Kuby. Ale ponieważ ta wyspa jest nazbyt wielka i nader liczne ma zatoki, nie trudno przeto będzie czujność rządu omylić.

— Margrabia Ely, silny obrońca Irlandzkich protestantów, umarł także przed kilką dniami,

Dnia 4 października.

Dwór uda się jeszcze raz w początku Listopada na wyspę Wight, i dopiéro po kilkotygodniowym tam pobycie, wróci na mieszkanie zimowe do Windsor.

— Wiadomości nadeszłe nową pocztą Indyjską, nie pozostawiają prawie żadnéj wątpliwości, że Pendszab zbrojnie przez Anglików zajęty zostanie. *Times* usprawiedliwia to zajęcie bezrządem panującym w tym kraju, któryby mógł szkodzić naszym posiadłościom.

— P. Thiers spodziewany jest tu co-chwila z Lizbony. Najęto dla niego mieszkanie w hotelu Mivart.

— P. Bloomfield, Poseł angielski w Petersburgu, odpłynął wczoraj z Woolwich do Kronsztadtu.

— Jedna z gazet Hamburgskich donosi pod dniem 31 maja, z Kantonu, że ogromny pożar w jednym z tamtejszych teatrów, tymczasowie z bambusu wybudowanym, stał się przyczyną śmierci wielu osób. W ciągu trzech dni po pożarze, miano wydobyć z pod gruzów 1,370 trupów, niepodobnych do rozpoznania; z tych zaś którzy byli tyle szczęśliwi, iż potrafili ujść z ognia, 300 osób miało umrzeć w skutku przestrachu i ran, w natłoku odebranych. W ogóle 2,000 osób utraciło życie.

Бельгія.

Брюссель, 5 Октября.

Король, вмѣстѣ съ своею фамиліею, выѣхалъ вчера въ Парижъ, по желѣзной дорогѣ.

Италія.

Римъ, 30 Сентября.

15-го Сентября происходилъ выборъ новаго намѣстника гросъ-мейстера *(Luogotenente del Maestro)* Мальтійскаго ордена; большинство оказалось въ пользу командора Филиппа Коллоредо.

— Волненіе умовъ все еще продолжается въ папской области; всѣ войска въ движеніи. Въ Чивита-Векіа отправлено повелѣніе о вооруженіи тамъ папской эскадрилли; сверхъ сего, войска имѣютъ укрѣпить Корнето и весь тамошній берегъ. Правительство, какъ кажется, опасается высадки. Въ Маркіахѣ вооруженные шайки, предводительствуемыя извѣстными лицами, проходятъ страну въ разныхъ направленіяхъ.

Неаполь, 20 Сентября.

Сегодня, въ 10 часу, происходило торжественное открытіе 7-го конгресса италіанскихъ и иностранныхъ ученыхъ, подъ предсѣдательствомъ министра Сантагеля, въ присутствіи Короля и всего королевскаго семейства. Около 1,500 ученыхъ изъ разныхъ странъ Италіи, Германіи, Швейцаріи и Франціи собрались на сей конгрессъ.

Палермо, 20 Сентября.

Здѣшняя публика съ живѣйшимъ участіемъ ждетъ ожидаемымъ прибытіемъ Ея Величества Государыни Императрицы Всероссійской; къ пріѣзду Августѣйшей Путешественницы дѣлаютъ большія приготовленія. Оливенцо, извѣстное своимъ живописнымъ и вмѣстѣ уединеннымъ положеніемъ, обогащено новыми украшеніями, и привлекаетъ теперь жителей города въ такомъ большомъ числѣ, что, какъ кажется, что по дорогѣ изъ Палермо въ Оливенцо идетъ процессія. Тамъ заводятъ теперь множество кофейныхъ домовъ, винныхъ погребовъ, гостинницъ и проч. Цѣны съѣстныхъ припасовъ, а въ особенности птицъ, уже возвысились.

Испанія.

Мадритъ, 27 Сентября

Въ Барселонскомъ журналѣ *El Fomento* пишутъ отъ 27 Сентября, что, по письмамъ изъ Мадрита, вопросъ о брачномъ союзѣ Королевы съ герцогомъ Кобургскимъ и Инфантины въ принцемъ Монпансьерскимъ окончательно уже рѣшенъ.

— Правительство предписало недавно исправить укрѣпленія Кадикса и поставить городъ въ оборонительное положеніе.

— 17-го с. м. Россійскій военный пароходъ „Камчатка" вышелъ изъ Гибральтара въ Геную, гдѣ будетъ ожидать прибытія Ея Величества Государыни Императрицы Всероссійской.

— Генералъ капитанъ Мадрита, ген. Мазарредо, сдастъ сегодня свою должность генералу Кордовѣ, и выѣдетъ къ минеральнымъ водамъ во Францію.

— Кажется, что предстоящіе муниципальные выборы будутъ шумны; прогрессисты и члены консервативной партій дѣятельно приготовляются къ этимъ выборамъ.

— Списокъ членамъ Королевскаго совѣта еще не обнародованъ, потому что на послѣднемъ засѣданіи министровъ сдѣланы въ ономъ нѣкоторыя измѣненія.

— Въ Римъ отправленъ куреръ съ депешами, въ коихъ правительство изъявляетъ желаніе сколь возможно скорѣе устранить недоразумѣнія съ римскимъ *дворомъ*.

— Вчера министръ иностранныхъ дѣлъ и повѣренный въ дѣлахъ хилійской республики произвели размѣнъ ратификацій союзнаго трактата, заключеннаго между Испаніею и означенною республикою.

— Полковникъ и депутатъ Ортега, самый тѣсный другъ Прима, арестованъ въ Сарагоссѣ и вчера привезенъ сюда.

Belgia.

Bruxella, 5 października.

Król z rodziną Królewską wyjechał wczoraj koleją żelazną do Paryża.

Włochy.

Rzym, 30 września.

Dnia 15 września odbył się wybór nowego Namiestnika W. Mistrza (Luogotenente del Maestro) Zakonu Maltańskiego. Większość głosów padła na Kommendatora, Fra Filipa Colloredo

— Wielka niespokojność umysłów panuje ciągle w krajach papiezkich; całe wojsko jest w poruszeniu. Do Civita Vecchia posłane zostały rozkazy uzbrojenia tam eskadrylli Papiezkiéj; prócz tego wojska mają osadzić Cornetto i całe tameczne pobrzeże. Rząd zda się lękać wylądowania. W Marchiach bandy zbrojne, dowodzone przez ludzi mających znaczenie, przebiegają kraj w różnych kierunkach.

Neapol, 20 września.

Dziś o godzinie 10-éj nastąpiło uroczyste zagajenie 7-go Kongressu uczonych włoskich i zagranicznych, pod przewodnictwem Ministra Santagelo i w obecności Króla i całéj rodziny Królewskiéj. Około 1,500 uczonych z różnych części Włoch, Niemiec, Szwajcaryi i Francyi, zebrało się na ten kongress.

Palermo, 20 września.

Całą publiczność tutejszą żywo zajmuje zapowiedziane przybycie N. Cesarzowej Wszech Rossyi Na przyjęcie Dost-jéj Podróżnéj wielkie czynią przygotowania. Olivenzo, będące w tak ślicznem położeniu, a przytém tak samotne, dziś ożywione przez nowe ozdobienia, stało się celem codziennych przechadzek mieszkańców, tak, że często by się zdawało, iż po drodze z Palermo do Olivenzo processya idzie. Zakładają tam mnostwo kawiarni, winiarni, urządzają mieszkania, i t. p. Ceny niektórych rodzajów żywności, między innemi ptastwa, nadzwyczaj się podniosły.

Hiszpania.

Maaryt, 27 września.

Dziennik Barceloński *El Fomento*, z dnia 27 go września, donosi według listów z Madrytu otrzymanych, iż kwestya podwójnego małżeństwa między Królową i Xięciem Koburgskim, oraz Infantką i Xięciem Montpensier, jest już stanowczo załatwioną.

— Od niejakiego czasu rząd rozkazał naprawiać fortyfikacye Kadyxu i postawić to miasto w stanie obronnym.

— Dnia 17 go b. m., Cesarsko-Rossyjski wojenny statek parowy *Kamczatka*, odpłynął z Gibraltaru do Genui, i tam, jak słychać, ma czekać na przybycie N. Cesarzowej Wszech Rossyi

— Jenerał Mazarredo, Jenerał-kapitan Madrytu, zdaje dziś swe dowództwo Jenerałowi Cordova i wyjeżdża do wód francuzkich.

— Zdaje się, że nadchodzące wybory municypalne, będą nader burzliwe, albowiem progressiści i konserwatyści czynnie się do nich gotują.

— Lista Rady Królewskiéj dotychczas nie została ogłoszoną publicznie, a to z powodu, iż na ostatniém posiedzeniu Ministrów, poczyniono w niéj pewne zmiany.

— Do stolicy Apostolskiéj wyprawiono gońca z depeszami, w których rząd objawia żywe życzenie prędkiego załatwienia nieporozumień z Rzymem.

— Wczoraj, Minister spraw zagranicznych i sprawujący interess Chili, wymienili wzajemnie ratyfikacye traktatu pokoju i przyjaźni zawartego między Hiszpanią i wspomnioną Rzecząpospolitą.

— Półkownik i Deputowany Ortega, najzaufańszy przyjaciel Prima, został w Saragossie aresztowany i tu wczoraj przywieziony.

Турція.

Константинополь, 17 Сентября.

Султанъ отправилъ намѣстникамъ провинцій фирманъ, въ коемъ объявляетъ, что до свѣдѣнія Порты дошло, что намѣстники и чиновники провинцій нетолько что взимаютъ неслѣдующія подати, но кромѣ того нерѣдно позволяютъ себѣ самопроизвольныя дѣйствія и угнетенія, и что начальники часто потворствуютъ такимъ злоупотребленіямъ подчиненныхъ; а такъ какъ Султану угодно, чтобы съ каждымъ изъ подданныхъ его поступали законно, то Е. В. разсылаетъ фирманы къ намѣстникамъ всѣхъ провинцій, увѣдомляя ихъ и повелѣвая объявить о томъ ихъ подчиненнымъ, чтобы о каждомъ самопроизвольномъ поступкѣ доносимо было Портѣ. съ тѣмъ, чтобы виновный подвергаемъ былъ заслуженному наказанію.

— Вызванные сюда изъ Босніи Паши: Мустафа и Фазли, для представленія объясненій на счетъ происшедшихъ при австрійской границѣ раздоровъ, 14-го числа имѣли аудіенцію у Султана.

— По образцу существующаго уже нѣсколько лѣтъ въ Сераскіератѣ военнаго совѣта, учрежденъ теперь адмиралтейскій совѣтъ въ здѣшнемъ арсеналѣ, и президентомъ онаго назначенъ Мирамиранъ-Эдемъ-Паша, съ чиномъ адмирала.

— Г. Страдфордъ-Кэннингъ получилъ наконецъ, третьяго дня, фирманъ Порты относительно постройки протестантской церкви въ Іерусалимѣ. Англичане утверждаютъ, что въ фирманѣ этомъ заключается дозволеніе воздвигнуть сказанную церковь, а Турки увѣряютъ напротивъ, что въ немъ дозволяется построить только часовню для англійскаго консульства въ Іерусалимѣ. Но увѣреніе Турковъ не слишкомъ, по видимому, правдоподобно, такъ какъ Англія и безъ дозволенія Порты была вправѣ построить часовню.

— Въ окрестностяхъ Салоники случилось примѣчательное явленіе природы. Озеро, находившееся въ восьми часахъ пути отъ Ауретисары, вдругъ преобразовалось въ соляное озеро, и уже доставило нѣсколько милліоновъ окъ самой лучшей соли.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Извѣстія, изъ Нью-Іорка полученныя въ Ливерпулѣ 15 го Сентября съ пароходомъ *Caledonia*, сообщаютъ только нѣсколько подробностей о взаимныхъ вооруженіяхъ между соединенными Штатами и Мексикою. Все еще недостаетъ рѣшительныхъ донесеній. Извѣстія изъ Тампико простираются до 22 числа, а изъ Корпусъ-Христи въ Техасѣ, гдѣ стоятъ войска Соединенныхъ Штатовъ, до 30 го Августа. Генералъ Тейлоръ имѣетъ при себѣ всего 3,000 чел., и ожидая новыхъ инструкцій, дѣйствуетъ только оборонительно. Мексиканцы подъ командою генерала Ариста имѣютъ такую же силу подъ Матаморасою. Генералъ Паркдосъ, съ небольшимъ корпусомъ, который имѣетъ быть подкрѣпленъ, стоитъ подъ Монтереею. Разнесся слухъ, будто бы сей послѣдній перешелъ при Бетарѣ рѣку Рio-Гранде, а Аристо, издавшій къ арміи прокламацію съ обѣщаніемъ побѣды, выступилъ противъ Корпусъ-Христи. Провинція Юкатанская отказывается въ участвованіи въ войнѣ противъ Соединенныхъ Штатовъ. Изъ столицы Мексики сообщаютъ отъ 18-го Августа, что Геррера избранъ въ президенты. Утвержденный конгрессомъ заемъ въ 10 милліоновъ долларовъ, который прежде полагали въ 15 милліоновъ, не состоялся, а безъ сего всѣ военныя дѣйствія не возможны.

— Здѣсь поговариваютъ, что англійскій адмиралъ Сеймуръ, командующій эскадрою назначенною въ Орегонъ, имѣетъ предписаніе овладѣть всею этою страною въ пользу Англіи.

— Въ менскомъ штатѣ появилась картофельная болѣзнь.

Turcya.

Konstantynopol 17 września.

Sułtan wydał do namiestników prowincyj firman, w którym ogłasza, że doszło do wiadomości Porty, iż namiestnicy i inni urzędnicy prowincyonalni, nie tylko pobierają nienależące się podatki, ale oprócz tego dopuszczają się jeszcze rozmaitych samowolnych czynów i uciemiężeń i ze zwierzchnicy często pobłażają takiemu postępowaniu podwładnych. Gdy zaś wola Sułtana jest aby każdy z poddanych jego miał ścisłe wymierzoną sprawiedliwość, przeto rozsyła firmany do namiestników wszystkich prowincyj, zawiadamiając ich i polecając zawiadomić podwładnych, aby donoszono Porcie o każdéj samowolności i uciemiężeniu, a to w tym celu, iżby każdy przestępca przykładnie ukarany został.

— Powołani tu z Bosnii Baszowie Mustafa i Fazli, dla zdania sprawy z powodu zaszłych zatargów na granicy austryackiéj, mieli d. 14 posłuchanie u Porty.

— Na wzór istniejącéj od kilku lat w Seraskieracie Rady wojennéj, ustanowiono teraz Radę admiralicyjną w arsenale tutejszym, i Prezydentem jéj mianowany został Miramiran Edhem-Basza, z posunieniem go zarazem na stopień Admirała.

— P. Stratford Canning otrzymał nakoniec onegdaj od Porty firman w przedmiocie budowy kościoła protestanckiego w Jeruzalem. Anglicy twierdzą, że firman ten obejmuje pozwolenie na wybudowanie kościoła; Turcy zaś utrzymują przeciwnie, że zawiera tylko pozwolenie na budowę kaplicy dla konsulatu angielskiego w Jeruzalem. Twierdzenie atoli tureckie nie zdaje się być do prawdy podobném, gdyż Anglia bez pozwolenia Porty mogła była kaplicę wybudować.

— W okolicach Saloniki miał miejsce szczególny fenomen przyrodzenia. Jezioro położone o ośm godzin drogi od Aurethissar, nagle przekształciło się w jezioro solne i już dało kilka milionów ok najlepszéj soli.

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.

Wiadomoś i nadeszle do Liverpoolu okrętem parowym *Caledonia*, datowane z New-Yorku 15 września, ograniczają się na kilku szczegółach o wzajemnych uzbrojeniach między Stanami-Zjednoczonemi i Mexykiem. Zbywa jeszcze ciągle na stanowczych wiadomościach. Doniesienia z Tampiko dochodzą do d 22-go, a z Corpus Christi, w Texas, gdzie stoją wojska Stanow Zjednoczonych, do 30 sierpnia. Jenerał Taylor ma tylko 3,000 wojska przy sobie, i czekając na nowe instrukcye, trzyma się tylko odpornie. Mexykanie, pod dowództwem Jenerała Ariste, liczą tyleż pod Matamoras. Jenerał Paredos, z mniejszym korpusem, ktory ma być wzmocnionym, stoi pod Monterey. Według pogłoski, ten ostatni miał przejść pod Bejar rzekę Rio-Grande, a Arista, ktory właśnie wydał do wojska odezwę zapewniająca zwycięztwo, miał wyruszyć przeciw Corpus Christi. Prowincya Jukatan wzbrania się ciągle mieć udział w wojnie przeciw Stanom-Zjednoczonym. Ze stolicy Mexyku donoszą pod d 18 sierpnia, że Herrera obrany został Prezydentem. Upoważniona przez kongress pożyczka 10 milionów dollarow, ktorą dawniéj podawano na 15 milionów, nie przyszła jeszcze do skutku, bez niéj zaś wszelkie działania wojenne są niepodobne.

— Słychać tu, że Admirał angielski Seymour, dowodzący eskadrą płynącą do Oregonu, ma polecenie zająć w posiadłość całą tę krainę na rzecz Anglii.

— W Stanie Maine wybuchła zaraza kartofli.

ВИЛЬНА. въ Тип. Ѳ. Глюксберга—Печ. позвол. 12 го Октября 1845 г. Испр. должн. Ценз. и Кав. А. Мухинъ.